

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVIII > Wartość życia, rozumne planowanie
mojego życia

WARTOŚĆ XXVIII

Wartość życia, rozumne planowanie mojego życia¹

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój moralny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Umiejętność doceniania i planowania życia

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Kształtowanie odpowiedzialności za własne życie

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Współczesne zagrożenia przeciwko życiu.
- Czy człowiek sam panuje nad życiem i śmiercią²?
- Czym jest dla mnie życie?
- Jaka jest relacja pomiędzy wolnością i autorytetem?

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Życie człowieka ma wymiar doczesny i nadprzyrodzony³.
- Osoba ponosi odpowiedzialność za swojego bliźniego⁴.

¹ „Chwałą Bożą jest człowiek żyjący”, św. Ireneusz z Lyonu, *Przeciw herezjom*, IV, 20, 7.

² „Jednakże na płaszczyźnie kulturowej zaznacza się także wpływ swoistego prometeizmu człowieka, który ludzi się, że w ten sposób może zapanować nad życiem i śmiercią, ponieważ sam o nich decyduje, podczas gdy w rzeczywistości zostaje pokonany i zmiażdżony przez śmierć nieodwracalnie zamkniętą na wszelką perspektywę sensu i na wszelką nadzieję”. EV 15.

³ „Człowiek jest powołany do pełni życia, która przekracza znacznie wymiary jego ziemskiego bytowania, ponieważ polega na uczestnictwie w życiu samego Boga. Wzniosłość tego nadprzyrodzonego powołania ukazuje wielkość i ogromną wartość ludzkiego życia także w fazie doczesnej”. EV 2.

⁴ „Mimo woli przychodzą tu na myśl współczesne tendencje, prowadzące do uwolnienia człowieka od odpowiedzialności za bliźnich, wyrażające się między innymi zanikiem solidarności z najsłabszymi członkami społeczeństwa, jak starcy, chorzy, imigranci i dzieci, oraz obojętnością często występującą między narodami, nawet wówczas; gdy w grę wchodzi wartości fundamentalne, takie jak życie, wolność i pokój”. EV 8.

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVIII > Wartość życia, rozumne planowanie mojego życia

- Godność osoby ludzkiej jest nienaruszalna.

Zasady

- Rozwijam wszystkie wymiary swojego człowieczeństwa.
- Dbam i chronię osoby słabe⁵.
- Nie używam przemocy wobec drugiej osoby.

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Nowe życie jest darem Boga dla dziecka i jego rodziców⁶.
- Dobro wspólne narodu jest budowane w oparciu o podstawowe prawa osoby ludzkiej⁷.
- Osoba powinna budować hierarchię wartości, na której szczycie zawsze znajduje się człowiek.

Zasady

- Uczę dziecko odkrywania i rozwijania swoich talentów.
- Tłumaczę dziecku, że rozwój społeczny nigdy nie powinien pomijać godności osoby ludzkiej.
- Rozwijam w dziecku wrażliwość na życie ludzkie i postawę kontemplacji świata stworzonego.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Służenie życiu ludzkiemu i szanowanie go jest gwarantem pokoju na świecie i rozwoju społecznego⁸.
- Tłumaczę uczniom, że życie jest zadaniem, twórczym procesem, który umożliwia stały rozwój człowieczeństwa.
- Prawdziwa demokracja chroni wartość życia⁹.

⁵ „Człowiek, który swoją chorobą, niepełnosprawnością lub – po prostu samą swoją obecnością zagraża dobrobytowi lub życiowym przyzwyczajeniom osób bardziej uprzywilejowanych, bywa postrzegany jako wróg, przed którym należy się bronić albo którego należy wyeliminować. Powstaje w ten sposób swoisty «spisek przeciw życiu»”. EV 13.

⁶ „Życie ofiarowane przez Boga człowiekowi jest darem, dzięki któremu Bóg udziela coś z siebie stworzeniu”. EV 34.

⁷ „Działać na rzecz życia znaczy przyczyniać się do odnowy społeczeństwa przez budowanie dobra wspólnego. Nie można bowiem budować dobra wspólnego, jeśli nie uznaje się i nie chroni prawa do życia, na którym się opierają i z którego wynikają wszystkie niezbywalne prawa człowieka”. EV 101.

⁸ „(...) Szanuj, broń, miłuj życie i służ życiu – każdemu życiu ludzkiemu! tylko na tej drodze znajdziesz sprawiedliwość, rozwój, prawdziwą wolność, pokój i szczęście!”. EV 5.

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVIII > Wartość życia, rozumne planowanie mojego życia

Zasady

- Pomagam uczniom tworzyć w szkole przyjazne i życzliwe relacje.
- Motywuję ucznia do pracy, by mógł odnosić sukcesy w nauce.
- Razem z uczniami angażuję się w działalność na rzecz ochrony życia ludzkiego¹⁰.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Uczniowie są proszeni o analizę własnego rozwoju. Zastanawiają się, jakie jest dla nich kryterium rozwoju człowieka? Rozważają, czy wkładają cały swój wysiłek w rozwijanie tych zdolności, które służą drugiemu człowiekowi? Czy wystarczająco umacniają w sobie postawy szacunku dla życia, a szczególnie, czy są dostatecznie wrażliwi na osoby z ich najbliższego otoczenia? Praca jest indywidualna, ma pomóc uczniom w ich osobistej formacji.

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Młody człowiek nieustannie rozwija swoje człowieczeństwo¹¹. Interesuje się drugą osobą. Okazuje jej akceptację, która odznacza się postawą służby wobec innych osób. Nie traktuje innych jako zagrożenia dla siebie. Umie nawiązywać braterskie relacje i solidaryzować się z osobami potrzebującymi pomocy. Uczeń wie, że istnieją fundamentalne prawa ludzkie, m.in. prawo do życia, które nie podlegają głosowaniu czy tymczasowej umowie międzyludzkiej.

2.10. ZAGROŻENIA

Istnieje zagrożenie, że młody człowiek w imię indywidualnej wolności przestanie respektować godność osoby¹². Zanik wrażliwości na wartość ludzkiego życia może doprowadzić

⁹ „Tylko szacunek dla życia może stanowić fundament i gwarancję najcenniejszych i najpotrzebniejszych dla społeczeństwa wartości, takich jak demokracja i pokój”. EV 101.

¹⁰ „Głoszenie to staje się szczególnie naglące dzisiaj, gdy lęk budzą coraz liczniejsze i poważniejsze zagrożenia życia ludzi i narodów, zwłaszcza życia słabego i bezbronno. Obok dawnych, dotkliwych plag, takich jak nędza, głód, choroby endemiczne, przemoc i wojny, pojawiają się dziś plagi nowe, przybierające nieznane dotąd formy i niepokojące rozmiary”. EV 3.

¹¹ „Reasumując możemy powiedzieć, że postulowana tu odnowa kultury wymaga od wszystkich odważnego przyjęcia nowego stylu życia, którego wyrazem jest opieranie konkretnych decyzji – na właściwej skali wartości: na prymacie «być» nad «mieć» i osoby nad rzeczą”. EV 98.

¹² „Niestety, te niepokojące zjawiska bynajmniej nie zanikają, przeciwnie, ich zasięg staje się raczej coraz szerszy: nowe perspektywy otwarte przez postęp nauki i techniki dają początek nowym formom zamachów na godność ludzkiej istoty, jednocześnie zaś kształtuje się i utrwała nowa sytuacja kulturowa, w której przestępstwa przeciw życiu zyskują aspekt dotąd nieznan i – rzecz można – jeszcze bardziej niegodziwy, wzbudzając głęboki niepokój: znaczna część opinii publicznej usprawiedliwia przestępstwa przeciw życiu w imię prawa do indywidualnej wolności i wychodząc

Program wychowawczy > Klasa VIII > Wartość XXVIII > Wartość życia, rozumne planowanie
mojego życia

do postawy hołdującej utylitaryzmowi i hedonizmowi. W związkach międzyludzkich zanika szacunek dla osoby, a wzajemnymi relacjami zaczyna kierować postawa materialistyczna. Występuje zagrożenie braku planowania własnego życia i zdania się na tzw. „ślepy los”, przypadkowość, co może prowadzić do zmarnowania wielu dotychczasowych lat.

z tej przesłanki domaga się nie tylko ich niekaralności, ale wręcz aprobaty państwa dla nich, aby móc ich dokonywać z całkowitą swobodą, a nawet korzystając z bezpłatnej pomocy służby zdrowia”. EV 4.

20. lat Mazowsze